

Dan Stănescu

Nota de față, se vrea doar o simplă listă a păsărilor Histriei, identificate în sudul complexului lagunar Razelm-Sinoe, într-un deceniu de observații : 1968—1978. Din punct de vedere fenologic, au fost acoperite toate aspectele unui an, începînd cu cel prevernar pînă la cel hiemal, inclusiv. În atribuirea elementelor faunistice, ne-am ghidat după Voous (1968).

Tabelă 1

Lista de păsări din sudul complexului lagunar Razelm-Sinoe.

Specia	elem. faunistic	Specia	elem. faunistic
1	2	1	2
1. <i>Gravia arctica</i>	siberian	30. <i>Tadorna ferruginea</i>	paleoxeric
<i>Prodiceps cristatus</i>	palearctic	<i>Anas penelope</i>	palearctic
<i>Podiceps grisegena</i>	holarctic	<i>Anas strepera</i>	holarctic
<i>Podiceps nigricollis</i>	palearctic	<i>Anas crecca</i>	holarctic
<i>Podiceps ruficollis</i>	palearctic	<i>Anas platyrhynchos</i>	holarctic
<i>Phalacrocorax carbo</i>	palearctic	<i>Anas acuta</i>	palearctic
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i>	sarmatic ?	<i>Anas querquedula</i>	palearctic
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	palearctic	<i>Anas clypeata</i>	palearctic
<i>Pelecanus crispus</i>	sarmatic	<i>Netta rufina</i>	holarctic
10. <i>Ardea cinerea</i>	palearctic	<i>Netta rufina</i>	sarmatic
<i>Ardea purpurea</i>	indo-african	<i>Aythya ferina</i>	palearctic
<i>Egretta alba</i>	cosmopolit	40. <i>Aythya nyroca</i>	mediteran
<i>Egretta garzetta</i>	palearctic	<i>Aythya fuligula</i>	palearctic
<i>Ardeola ralloides</i>	etiopian	<i>Aythya marilla</i>	holarctic
<i>Nycticorax nycticorax</i>	cosmopolit	<i>Clangula hyemalis</i>	arctic
<i>Ixobrychus minutus</i>	palearctic	<i>Melanitta nigra</i>	holarctic
<i>Botaurus stellaris</i>	palearctic	<i>Bucephala clangula</i>	holarctic
<i>Cleonia cleonii</i>	palearctic	<i>Mergus merganser</i>	holarctic
<i>Plegadis falcinellus</i>	palearctic	<i>Mergus albellus</i>	palearctic
20. <i>Platalea leucorodia</i>	palearctic	<i>Mergus serratos</i>	holarctic
<i>Phoenicopterus ruber</i>	necunoscut	<i>Aquila heliaca</i>	palearctic
<i>Cygnus olor</i>	palearctic	50. <i>Buteo buteo</i>	holarctic
<i>Cygnus cygnus</i>	paleoarctic	<i>Buteo lagopus</i>	arctic
<i>Cygnus bewickii</i>	arctic	<i>Accipiter gentilis</i>	holarctic
<i>Anser fabialis</i>	palearctic	<i>Accipiter nisus</i>	palearctic
<i>Anser anser</i>	palearctic	<i>Milvus migrans</i>	eurasiatic-
<i>Anser albifrons</i>	arctic	<i>Haliaeetus albicilla</i>	etiopian
<i>Branta ruficollis</i>	arctic	<i>Pernis apivorus</i>	palearctic
<i>Tadorna tadorna</i>	sarmatic ?		european

1	2	1	2
<i>Circus aeruginosus</i>	palaearctic	<i>Glareola nordmanni</i>	indo-african
<i>Circus cyaneus</i>	holarctic	<i>Stereocarparus parasiticus</i>	arctic
<i>Circus pygargus</i>	europeano-turkestani	<i>Larus fuscus</i>	palaearctic
60. <i>Circetus gallicus</i>	indo-african	<i>Larus argentatus</i>	neoarctic
<i>Falco peregrinus</i>	palaearctic	<i>Larus canus</i>	palaearctic
<i>Falco subbuteo</i>	palaearctic	<i>Larus melanocephalus</i>	sarmatic
<i>Falco columbarius</i>	holarctic	<i>Larus richardsoni</i>	palaearctic
<i>Falco tinnunculus</i>	palaearctic	120. <i>Larus genei</i>	sarmatic
<i>Falco vespertinus</i>	turkestani	<i>Larus minutus</i>	palaearctic
<i>Falco cherrug</i>	turkestani	<i>Chlidonias hybrida</i>	eurasiatic-etiopian
<i>Coturnix coturnix</i>	eurasiatic-etiopian	<i>Chlidonias niger</i>	holarctic
<i>Perdix perdix</i>	european	<i>Chlidonias leucoptera</i>	palaearctic
<i>Grus grus</i>	palaearctic	<i>Gelochelidon nilotica</i>	cosmopolit
70. <i>Antropoides virgo</i>	paleoxeric	<i>Hydroprogne caspia</i>	cosmopolit
<i>Crex crex</i>	european?	<i>Sterna hirundo</i>	holarctic
<i>Rallus aquaticus</i>	european	<i>Sterna albifrons</i>	cosmopolit
<i>Galinula chloropus</i>	cosmopolit	<i>Sterna sandvicensis</i>	cosmopolit
<i>Fulica atra</i>	palaearctic	130. <i>Columba oenas</i>	europeano-turkestani
<i>Otis tarda</i>	palaearctic	<i>Streptopelia tutur</i>	europeano-turkestani
<i>Haematopus ostralegus</i>	cosmopolit	<i>Streptopelia decaocto</i>	indo-african
<i>Vanellus vanellus</i>	turkestani	<i>Cuculus canorus</i>	palaearctic
<i>Vanellus leucurus</i>	turkestani	<i>Athene noctua</i>	turkestano-mediterranean
<i>Charadrius dubius</i>	palaearctic	<i>Asio flammeus</i>	holarctic
80. <i>Charadrius hiaticula</i>	cosmopolit-arctic	<i>Caprimulgus europaeus</i>	palaearctic
<i>Charadrius alexandrinus</i>	cosmopolit	<i>Apus apus</i>	palaearctic
<i>Eudromias morinellus</i>	arctic	<i>Merops aplaster</i>	turkestano-mediterranean
<i>Pluvialis squatarola</i>	arctic	<i>Coracias garrulus</i>	europeano-turkestani
<i>Pluvialis apricaria</i>	arctic	140. <i>Upupa epops</i>	eurasiatic-etiopian
<i>Arenaria interpres</i>	arctic	<i>Dendrocopos major</i>	palaearctic
<i>Gallinago gallinago</i>	holarctic	<i>Calandrella brachydactyla</i>	turkestano-mediterranean
<i>Gallinago media</i>	palaearctic	<i>Melanocorypha calandra</i>	mediterranean
<i>Lymnoctites minimus</i>	siberian	<i>Lullula arborea</i>	european
<i>Numerius arquata</i>	palaearctic	<i>Gallerida cristata</i>	palaearctic
90. <i>Numerius phaeopus</i>	holarctic	<i>Alauda arvensis</i>	palearctic
<i>Limosa limosa</i>	palaearctic	<i>Hirundo rustica</i>	holarctic
<i>Limosa lapponica</i>	palaearctic	<i>Delichon urbicum</i>	palaearctic
<i>Tringa erythropus</i>	siberian	<i>Riparia riparia</i>	holarctic
<i>Tringa totanus</i>	palaearctic	150. <i>Motacilla alba</i>	palaearctic
<i>Tringa nebularia</i>	siberian	<i>Motacilla flava flava</i>	palaearctic
<i>Tringa ochropus</i>	palaearctic	<i>Motacilla flava feldegg</i>	palaearctic
<i>Tringa glareola</i>	palaearctic	<i>Anthus campestris</i>	palaearctic
<i>Tringa stagnatilis</i>	palaearctic	<i>Anthus pratensis</i>	european
<i>Tringa hypoleucos</i>	holarctic	<i>Anthus cervinus</i>	arctic
100. <i>Calidris minuta</i>	arctic	<i>Lanius collurio</i>	palaearctic
<i>Calidris temminckii</i>	arctic	<i>Lanius minor</i>	europeano-turkestani
<i>Calidris alpina</i>	arctic	<i>Lanius excubitor</i>	holarctic
<i>Calidris ferruginea</i>	arctic	<i>Locustella naevia</i>	europeano-turkestani
<i>Calidris cannutus</i>	arctic		
<i>Calidris alba</i>	arctic		
<i>Limicola falcinellus</i>	siberian		
<i>Philomachus pugnax</i>	palaearctic		
<i>Recurvirostra avosetta</i>	turkestano-mediterranean		
<i>Himantopus himantopus</i>	cosmopolit		
110. <i>Phalaropus lobatus</i>	arctic		
<i>Burhinus oedicnemus</i>	metideranean		
<i>Glareola pratincola</i>	indo-african		

1	2	1	2
160. <i>Acrocephalus schoenobenensis</i>	turkestani	<i>Turdus merula</i>	palaearctic
<i>Acrocephalus palustris</i>	european	<i>Panurus blarminius</i>	palaearctic
<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	europeano-turkestani	<i>Parus caeruleus</i>	european
<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	europeano-turkestani	<i>Emberiza calandra</i>	europeano-turkestani
<i>Hippolais leterina</i>	mediteranean	<i>Emberiza citrinella</i>	palaearctic
<i>Hippolais pallida</i>	mediteranean	<i>Emberiza cia</i>	palaearctic
<i>Sylvia borin</i>	european	<i>Emberiza schoeniclus</i>	palaearctic
<i>Sylvia atricapilla</i>	european	<i>Plectrophenax nivalis</i>	arctic
<i>Sylvia curruca</i>	europeano-turkestani	<i>Fringilla coelebs</i>	european
<i>Sylvia communis</i>	europeano-turkestani	<i>Carduelis chloris</i>	europeano-turkestani
170. <i>Phylloscopus collybita</i>	palaearctic	<i>Carduelis carduelis</i>	europeano-turkestani
<i>Phylloscopus trochilus</i>	palaearctic	<i>Carduelis flammula</i>	holarctic
<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	european	<i>Carduelis cannabina</i>	europeano-turkestani
<i>Ficedula hypoleuca</i>	european	190.	
<i>Ficedula albicollis</i>	european	<i>Carduelis flavirostris</i>	tibetan
<i>Ficedula parva</i>	palaearctic	<i>Passer domesticus</i>	palaearctic
<i>Muscicapa striata</i>	europeano-turkestani	<i>Passer montanus</i>	palaearctic
<i>Saxicola rubetra</i>	european	200. <i>Passer hispaniolensis</i>	turkestani
<i>Saxicola torquata</i>	palaearctic	201. <i>Sturnus roseus</i>	turkestani
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	european	<i>Sturnus vulgaris</i>	europeano-turkestani
180. <i>Luscinia megarhynchos</i>	european	<i>Oriolus oriolus</i>	palaearctic
<i>Oenanthe oenanthe</i>	palaearctic	<i>Pica pica</i>	palaearctic
<i>Oenanthe pleschanka</i>	turkestani	205. <i>Corvus monedula</i>	palaearctic
<i>Turdus pilaris</i>	siberian	206. <i>Corvus frugilegus</i>	palaearctic
		207. <i>Corvus cornix</i>	palaearctic
		208. <i>Corvus corax</i>	holarctic

În urma prezentării indexului taxonomic al tuturor speciilor care apar în zona Iliria și în întreg sudul complexului lagunar Razelm-Sinoe, rezultă că am identificat aproximativ 50 % din totalul speciilor cunoscute în avifauna țării noastre. Cele 208 specii, aparțin la 16 tipuri faunistice (după Voous, 1962). Acestea sunt: palaearctice (32,6 %), holarctice (11,5 %), sarmatic (1,4 %), indo-african (1,9 %), cosmopolit (3,8 %), etiopian (0,4 %), arctic (4,8 %), paleoxeric (19,2 %), mediteranean (1,9 %), eurasiac-etiopian (1,4 %), european (6,7 %), europeano-turkestani (6,2 %), turkestani (1,9 %), siberian (1,9 %), turkestano-mediteranean (2,8 %) și tibetan (0,4 %). Bine și foarte bine sunt reprezenta Anatidaele, Larolimicolele și Passeriformele.

Analiza calitativă și cantitativă a populațiilor de Laro-Limicole.

Metoda folosită în stabilirea cantitativă și calitativă a populațiilor de Laro-Limicole, este cea a lui Ferry și Froehl (1970). Cunoscută și sub numele de metoda tranșelor, aceasta cauță aflarea indicelui kilometric de abundență (IKA). Cum însă IKA reprezintă o valoare subiectivă în estimarea ponderii speciilor, am recurs și la aflarea numărului mediu de exemplare observate, cum și la frecvența acestora din totalul observațiilor. Ajungem astfel la o interpretare mult mai puțin subiectivă și apropiată de adevăr. De ex.: *Larus fuscus* reprezentat printr-un număr de 4 indivizi (medie) creează impresie observării la fiecare ieșire făcută. Dar frecvența întîlnirilor, conform calculului (0,2 %) indică numărul scăzut de contacte (4 în cazul nostru) spre deosebire de *Tringa stagnatilis* cu același număr de indivizi, dar numărăți într-un procent de 0,8 % contacte.

Coreind cele trei valori : numărul mediu exemplare, IKA și frecvență în % — din tabelul 2 de mai jos — ajungem la a recunoaște specia abundantă mai puțin sau de loc abundantă.

Tabel 2

Specie	Nr. med. ex.	IKA	Frecv. %
<i>Numenius arquata</i>	6	0,3	5,8
<i>Calidris cannutus</i>	3	0,1	0,1
<i>Tringa erythropus</i>	1	0,05	0,8
<i>Limosa lapponica</i>	3	0,1	0,2
<i>Limosa limosa</i>	25	1,2	1,0
<i>Numenius phaeopus</i>	2	0,1	0,2
<i>Tringa hypoleucos</i>	1	0,05	1,0
<i>Tringa stagnatilis</i>	4	0,2	0,8
<i>Tringa glareola</i>	1	0,05	0,3
<i>Tringa ochronotus</i>	2	0,1	5,8
<i>Tringa nebularia</i>	3	0,1	1,2
<i>Tringa totanus</i>	40	2,0	8,0
<i>Gelochelidon nilotica</i>	2	0,1	0,3
<i>Stercorarius sp.</i>	2	0,1	0,2
<i>Charadrius hiaticula</i>	3	0,1	0,2
<i>Charadrius dubius</i>	31	1,5	0,8
<i>Charadrius alexandrinus</i>	43	2,1	6,0
<i>Vanellus vanellus</i>	4	2,0	6,3
<i>Haematopus ostralegus</i>	1	0,05	0,1
<i>Calidris temminckii</i>	1	0,05	0,06
<i>Hydroprogne caspia</i>	2	0,1	1,2
<i>Pluvialis apricaria</i>	1	0,05	0,2
<i>Pluvialis squatarola</i>	5	0,2	2,6
<i>Eudromias morinellus</i>	2	0,1	0,06
<i>Arenaria interpres</i>	6	0,3	0,2
<i>Gallinago gallinago</i>	1	0,05	0,4
<i>Gallinago media</i>	1	0,05	0,06
<i>Calidris alpina</i>	44	2,2	1,8
<i>Lymnoctites minimus</i>	1	0,05	0,06
<i>Calidris ferruginea</i>	39	1,9	0,8
<i>Sterna sandvicensis</i>	1	0,05	0,06
<i>Glareola nordmanni</i>	2	0,1	0,2
<i>Glareola pratincola</i>	3	0,1	3,0
<i>Burhinus oedicnemus</i>	1	0,05	1,2
<i>Phalaropus lobatus</i>	2	0,1	0,06
<i>Himantopus himantopus</i>	4	0,2	0,2
<i>Recurvirostra avosetta</i>	167	8,3	3,7
<i>Philomachus pugnax</i>	25	1,4	3,3
<i>Limicola falcinellus</i>	33	1,6	1,6
<i>Calidris minuta</i>	58	2,9	4,1
<i>Sterna hirundo</i>	4	0,2	2,8
<i>Sterna albifrons</i>	2	0,1	2,2
<i>Larus fuscus</i>	4	0,2	0,2
<i>Larus argentatus</i>	6	0,3	8,7
<i>Larus genei</i>	4	0,2	1,0
<i>Larus ribibundus</i>	112	5,6	6,4
<i>Larus melanocephalus</i>	2	0,1	0,3
<i>Larus canus</i>	2	0,1	1,1
<i>Chlidonias leucoptera</i>	2	0,1	0,8
<i>Chlidonias nigra</i>	7	0,3	2,6
<i>Chlidonias hybrida</i>	2	0,1	0,8
<i>Larus minutus</i>	466	23,3	5,0

Cumulind cele trei valori puse în discuție, putem trage concluzia că în cadrul laro-limicolelor, dominante pentru Histria sunt următoarele specii: **Limosa limosa**, **Tringa totanus**, **Charadrius alexandrinus**, **Galidris alpina**, **Recurvirostra avosetta**, **Calidris minuta**, **Larus ribidundus**, **Larus minutus**, și **Vanellus vanellus**.

Același raționament a stat și la baza aflării abundenței relative în cazul Laro-Limicolelor clocitoare la Histria. Dintre acestea, pentru perioada observației noastre, doar 7 s-au dovedit a fi clocitoare.

În urma observațiilor, a materialului prelucrat, *Histria nu constituie o zonă de cuibărit spectaculoasă, ci un refugiu de migrație pentru păsări*, punctele culminante situându-se în aspectul prevernal și autunnal al anului.

Tabelul 3

Specia	Perechi cuibătoare (medie cuiburi)	abundența rel. în terit. (%)
1. Vanellus vanellus	3	5,5
2. Charadrius alexandrinus	21	45,0
3. Glareola pratincola	3	5,7
4. Burhinus oedicnemus	1	0,8
5. Recurvirostra avosetta	6	10,0
6. Sterna hirundo	10	11,0
7. Sterna albifrons	17	22,0

Datorită însă variației avifaunei existente aici în sensul de multitudine, pentru faptul că nicăieri altundeva în țară nu se pot observa asemenea aglomerări de păsări ca la Histria, cei 100 km² căi cuprinde acest „loc de întilnire al păsărilor rare”, cîștigă pentru specialist valoare inestimabilă din p.d.v. științific, în timp ce pentru orice iubitor de natură și om de cultură cu orizont larg în gîndire — aşa cum îl pretinde acest penultim deceniu al sfîrșitului de veac pe care îl trăim, — certitudinea existenței în patrimoniul viu al țării al unei valori care o dată distrusă este de neînlocuit. Cu alte cuvinte, facem apel încă o dată la o mai bună înțelegere a ceea ce reprezintă Histria, nu numai pentru istorici, la aplicarea exploatarii ghioulurilor, a nisipurilor de aici în limitele legalității, cum și la oprirea cu desăvîrșire a practicii vînătoriei, interzisă de altfel într-un teritoriu cu statut de refugiu ornitologic.

DIE VOGELFAUNA VON HISTRIA (DOBRUDSCHA)

Zusammenfassung

Es werden für die Vogelfauna von Histria 208 Arten nachgewiesen; das sind mehr, als die Hälfte der Vogelarten welche in Rumänien gemeldet wurden. (Tab. 1). Sie gehören 16 verschiedenen Faunentypen an. Von den nachgewiesenen Limicolen (Tab. 2), brüten hier nur 7 Arten (Tab. 3). Histria ist jedoch ein wichtiges durchzugsgebiet für viele Arten während ihres Frühjahrs- u. Herbstzuges.

BIBLIOGRAFIE :

Ferry, C., Frochot, B Blondel, J., (1970): „La methode des indices ponctuels d'abondance ou des releves d'avifaune par „Station d'ecoute“. Alauda, vol. 38/1. Paris.

Voous, K. H. (1962): „Die Vogelwelt Europas u. ihre Verbreitung“. Berlin.

DAN STĂNESCU,

Sibiu, cod. 2400
Str. Miron Costin nr. 13

ROMÂNIA